

Utkast til ny lov om inn- og utførsel av varer (vareførselsloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 *Lovens formål*

Loven skal

- a) bidra til å beskytte samfunnet mot ulovlig inn- og utførsel av varer
- b) legge til rette for korrekt og effektiv inn- og utførsel av varer.

§ 1-2 *Lovens saklige virkeområde*

(1) Loven gjelder innhenting av opplysninger om og kontroll med varer som føres inn i og ut av tollområdet.

(2) Innhenting av opplysninger om og kontroll med varer skal

- a) sikre at Norge overholder sine forpliktelser etter internasjonale avtaler om grensekryssende vareførsel
- b) sikre opplysninger om varers verdi, type, mengde mv. til bruk for kartlegging, statistikkformål og grunnlag for fastsetting av avgifter ved innførsel mv.
- c) sikre at varer ikke innføres eller utføres i strid med forbud, restriksjoner, tillatelser mv. som følger av andre lover av hensyn til blant annet samfunnssikkerhet, beskyttelse av menneskers liv og helse, dyrevelferd, plantevern, miljøvern, beskyttelse av immaterialrettigheter og andre hensyn.

(3) Loven gjelder også iverksetting av handelstiltak.

§ 1-3 *Lovens stedlige virkeområde*

(1) Loven gjelder når varer føres inn i eller ut av tollområdet. Tollområdet er det norske fastland og territorialfarvann, men ikke Svalbard, Jan Mayen og Norges biland.

(2) Lovens bestemmelser om kontroll og grensetollsamarbeid gjelder også i den tilstøtende sonen utenfor territorialfarvannet. Departementet kan gi forskrift om i hvilken utstrekning de enkelte bestemmelsene får anvendelse.

(3) Departementet kan gi forskrift om lovens virkeområde etter første og annet ledd, herunder i hvilken utstrekning de enkelte bestemmelsene skal gjelde.

a) på trafikk til og fra boreplattformer, utvinningsanlegg og lignende på havet, i forbindelse med utforskning og utnyttelse av undersjøiske naturforekomster

b) i særskilte kontrollområder opprettet etter kapittel 9.

(4) Departementet kan gi forskrift om at loven eller deler av denne skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

§ 1-4 *Definisjoner*

I denne loven menes med

- a) vare: alt som er omfattet av forskrift om klassifisering av varer (tolltariffen)
- b) deklarasjon: en melding om at varen skal underlegges en bestemt tollprosedyre
- c) deklarant: den som leverer en deklarasjon i eget navn, eller den som deklarasjonen leveres på vegne av

- d) innførsel: at en vare føres inn i tollområdet
- e) utførsel: at en vare føres ut av tollområdet
- f) fører: den som i hvert enkelt tilfelle har kommandoen på et transportmiddel
- g) fartøy: ethvert transportmiddel til vanns
- h) luftfartøy: ethvert transportmiddel i luften.

§ 1-5 *Fri adgang til områder*

(1) Tollmyndighetene skal ha uhindret adgang langs kysten, i havneområder, til jernbanelinjer med tilhørende stasjonsområder, til stasjoner for busstrafikk med utlandet, til landingsplasser for luftfartøyer og til områder som støter til riksgrensen, uavhengig av sikkerhets- og adgangsprosedyrer som gjelder for slike områder.

Adgangen omfatter også bygninger som har sammenheng med driften av områdene.

(2) Sikkerhets- og adgangsprosedyrene til slike områder skal tilpasses tollmyndighetenes behov, og eier av området belastes kostnadene med å gi tollmyndighetene adgang til området.

§ 1-6 *Åpnings- og ekspedisjonstid – særskilt vederlag for utførte tolltjenester*

(1) Tollmyndighetene skal holde grenseovergangsstedene åpne når trafikkmengden tilsier det, bortsett fra når det innføres ferdselsforbud.

(2) Tolltjenester skal utføres innen fastsatte åpnings- og ekspedisjonstider.

(3) Tollmyndighetene kan tillate at tolltjenester utføres utenfor åpnings- og ekspedisjonstiden og utenfor tollstedet. For slike tolltjenester kan det kreves særskilt vederlag. Vederlaget skal ikke overstige de kostnadene som påløper.

(4) Departementet kan gi forskrift om antallet grenseovergangssteder og beliggenheten, herunder om de enkelte grenseovergangsstedenes åpnings- og ekspedisjonstid, om plikt til å betale særskilt vederlag for visse tolltjenester og om vederlagets beregning og størrelse.

§ 1-7 *Politiattest*

(1) Tollmyndighetene kan kreve fremleggelse av ordinær politiattest i forbindelse med tilsetninger. Ved tilsetning i særskilte stillinger kan det kreves utvidet og uttømmende politiattest.

(2) I vurderingen av om, og i tilfelle hvilken type politiattest som skal kreves, skal det blant annet tas hensyn til stillingens art, hvilke rettigheter og plikter som ligger til stillingen, hvilke oppgaver som skal utføres, samt omfanget og varigheten av stillingen.

§ 1-8 *Forholdet til forvaltningsloven*

Forvaltningsloven gjelder for behandling av saker etter denne loven hvis ikke annet er bestemt.

Kapittel 2 Plikter ved ankomst til tollområdet

§ 2-1 *Forhåndsvarsel om varer*

(1) Den som bringer en vare til tollområdet, skal gi forhåndsvarsel til tollmyndighetene om varen.

(2) Forhåndsvarsel skal ikke gis

a) for varer som kommer direkte fra tollområdet i Den europeiske union eller tollområdet i Sveits og dens tollensklaver. Tilsvarende gjelder for varer fra Liechtenstein, så lenge Liechtenstein er tilknyttet Sveits gjennom Tolluniontraktaten av 29. mars 1923.

b) av person som er unntatt fra fremleggelsesplikten etter § 2-4 annet ledd.

(3) Tollmyndighetene kan autorisere foretak. Autoriserte foretak kan gis lettelser i plikten etter første ledd og ved kontroll.

(4) Departementet kan gi forskrift om plikten til å forhåndsvarsle, herunder om unntak fra plikten. Departementet kan også gi forskrift om autorisering av foretak, om vilkår for å bli autorisert, om tilbakekall av autorisasjon og om lettelser ved kontroll etter tredje ledd.

§ 2-2 Bestemmelsessted ved ankomst til tollområdet

(1) Fører av transportmiddel som ankommer tollområdet på vei til innenriks sted, skal sørge for at transportmiddelet går direkte til sted hvor tollmyndighetene er stasjonert, med mindre tollmyndighetenes tillatelse til å gå til annet sted er innhentet på forhånd.

(2) Tollmyndighetene kan pålegge fører av fartøy eller luftfartøy å følge bestemte fly- eller seilingsleder, og kan pålegge fører av motorvogn som er på vei til tollområdet, å følge bestemte veier.

(3) Departementet kan gi forskrift om plikter for fører av transportmiddel etter denne paragrafen, herunder om fremgangsmåten for innhenting av tillatelse, om fly- og seilingsleder og om unntak fra pliktene.

§ 2-3 Melde- og opplysningsplikt ved ankomst til bestemmelsessted i tollområdet

(1) Fører av transportmiddel skal melde fra til tollmyndighetene om ankomst til sted i tollområdet. Melding kan gis av andre på førerens vegne. Føreren skal også gi opplysninger om transportmiddelet, besetningen og varer som bringes med som last. Fører av fartøy skal også gi opplysninger om varer som besetningen bringer med seg.

(2) Departementet kan gi forskrift om melde- og opplysningsplikt, herunder om når opplysningene skal gis, leveringsmåte, hvilke opplysninger som skal gis og om unntak fra pliktene.

§ 2-4 Fremleggelse av varer

(1) Enhver som bringer en vare til tollområdet, skal legge varen frem for tollmyndighetene.

(2) Tollmyndighetene kan innføre forenklete rutiner for fremleggelse på grenseoverganger, fergeterminaler, flyplasser og andre innpasseringssteder dersom forholdene ligger til rette for det.

(3) Departementet kan gi forskrift om fremleggelse etter denne paragrafen, herunder om hvor og hvordan fremleggelse skal skje og om unntak fra fremleggelsesplikten.

§ 2-5 Tillatelse, melding, opplysninger mv. ved videre transport i tollområdet

(1) Så lenge det i et fartøy finnes varer som ikke er tollbehandlet, herunder proviant, må føreren ikke la fartøyet gå videre til annet sted i tollområdet før tollmyndighetene har gitt tillatelse til det. Paragrafene 2-2, 2-3 og 2-6 gjelder tilsvarende ved ankomst til nytt bestemmelsessted i tollområdet. Føreren av andre transportmidler kan gis tilsvarende tillatelse.

(2) Departementet kan gi forskrift om tillatelse til videre transport i tollområdet etter denne paragrafen, herunder om melding og opplysninger om dette og om unntak fra pliktene.

§ 2-6 Lossing

(1) Varer må ikke losses eller på annen måte fjernes fra et transportmiddel som er ankommet tollområdet, før tollmyndighetene har gitt tillatelse til det. Ved lossing i nødstilfelle skal føreren snarest mulig melde fra til tollmyndighetene om lossingen.

(2) Departementet kan gi forskrift om lossing etter denne paragrafen, herunder fastsette at lossing bare kan finne sted ved bestemte steder, til bestemte tider eller i bestemte områder og om unntak fra plikten til å innhente tillatelse før lossing etter første ledd.

Kapittel 3 Tollbehandling

§ 3-1 Tollbehandling av varer som innføres til tollområdet

(1) Varer som innføres til tollområdet, skal enten underlegges en tollprosedyre etter kapittel 4 eller gjenutføres eller avstås etter § 3-6.

(2) Med tollmyndighetenes godkjenning, og mot eventuell sikkerhetsstillelse, kan varer likevel flyttes etter § 2-5, ligge midlertidig på losseplassen eller lagres på annen måte.

(3) Departementet kan gi forskrift om unntak fra kravet om tollbehandling ved innførsel og om omkostninger og sikkerhetsstillelse ved midlertidig lagring av varer.

§ 3-2 Deklarering av varer som føres inn i tollområdet

(1) For alle varer som skal underlegges en tollprosedyre, skal det leveres en deklarasjon tilpasset den aktuelle prosedyre.

(2) En deklarasjon skal inneholde alle opplysninger som er nødvendige for den tollprosedyren varen skal underlegges.

(3) Departementet kan gi forskrift om leveringsmåten for deklarasjoner.

§ 3-3 Levering av deklarasjon

(1) Enhver som kan gi de opplysninger som er nødvendige for den valgte tollprosedyren, kan levere deklarasjonen. Vedkommende må også kunne legge frem de aktuelle varene eller få dem fremlagt for tollmyndighetene.

(2) Deklarasjonen kan leveres før varene legges frem for tollmyndighetene. Hvis varene ikke legges frem senest 30 dager etter at deklarasjonen er levert, anses deklarasjonen som ikke levert.

§ 3-4 *Frigjøring av varer for en tollprosedyre*

(1) Når vilkårene for den valgte prosedyren er oppfylt, og de nødvendige tillatelser for innførsel av varen foreligger, frigjøres varen for disponering i tråd med den valgte prosedyren.

(2) Dersom det oppstår plikt til å svare tollavgift eller andre avgifter som følge av den valgte prosedyren, frigis varene først når avgiften er betalt eller det er stilt sikkerhet for betaling.

§ 3-5 *Annen disponering av en vare enn etter den deklarererte tollprosedyren*

Den som vil disponere over en vare på annen måte enn etter den prosedyren den er deklarerert for, må deklarerere varen på nytt etter § 3-2.

§ 3-6 *Adgang til å gjenutføre eller avstå en vare til tollmyndighetene*

(1) Dersom deklaranten ikke vil motta varen, eller ønsker å disponere over den på annen måte enn tollprosedyren den er deklarerert for, kan vedkommende

- a) gjenutføre varen eller
- b) avstå varen til tollmyndighetene, som kan selge varen etter § 11-7 eller destruere den etter § 11-8.

(2) Tollmyndighetene kan i særlige tilfeller tillate at en vare gjenutføres eller avstås selv om den er disponert over i strid med bestemmelser i denne loven.

(3) Departementet kan gi forskrift om tillatelse til gjenutførsel eller avståelse etter første ledd og om adgang til å kreve dekning av kostnader når varer avstås.

Kapittel 4 Tollprosedyrer ved innførsel mv.

§ 4-1 *Prosedyren overgang til fri disponering*

(1) Ved prosedyren overgang til fri disponering kan varer føres inn i landet for fri omsetning, bruk eller forbruk.

(2) Overgang til fri disponering innebærer at

- a) eventuell plikt til å svare tollavgift og andre innførselsavgifter oppstår
- b) eventuelle andre gebyrer ved innførsel påløper
- c) eventuelle tillatelser til å innføre varen må foreligge.

(3) Departementet kan gi forskrift om unntak fra plikten til å levere deklarasjon for prosedyren overgang til fri disponering.

(4) Departementet kan gi forskrift om innholdet i deklarasjonen for prosedyren overgang til fri disponering og om foreløpig deklarasjon og utsettelse av plikten til å levere deklarasjon.

§ 4-2 *Prosedyren forpassing*

1) Ved prosedyren forpassing kan vare sendes fra et sted til et annet sted innenfor tollområdet på vilkår som følger av den forpassingsordningen som benyttes. Ved bruk av prosedyren forpassing påløper ikke tollavgift eller andre innførselsavgifter, eller eventuelle andre gebyrer ved innførsel.

(2) Den ansvarlige for prosedyren skal sørge for at varen bringes til bestemmelsesstedet uten unødig opphold. Ved ankomsten skal varen umiddelbart legges frem for tollmyndighetene i samme mengde og i uendret tilstand. Forpliktelsene under prosedyren er oppfylt og prosedyren avsluttet når varene er underlagt en ny prosedyre.

(3) Føreren av transportmiddelet som varen sendes med, er også ansvarlig for å oppfylle forpliktelsene som følger av prosedyren.

(4) Departementet kan gi forskrift om forpassingsprosedyren, herunder om sikkerhetsstillelse, låsing og forsegling, bruk av og omkostninger ved tollvakt og ansvar ved brudd på vilkår i forpassingstillatelsen.

§ 4-3 *Prosedyren transittering*

(1) Ved prosedyren transittering kan vare sendes gjennom eller til sted i tollområdet etter bestemmelsene i transitteringskonvensjonen og TIR konvensjonen. Ved bruk av prosedyren transittering påløper ikke tollavgift eller andre innførselsavgifter, eller eventuelle gebyrer ved innførsel.

(2) Departementet kan gi forskrift om transitteringsordninger, herunder om gjennomføring av prosedyren, elektroniske transitteringssystemer, autorisasjonsordninger og vilkår for disse og om ansvar ved brudd på transitteringstillatelse.

§ 4-4 *Prosedyren tollager*

(1) Ved prosedyren tollager kan vare lagres i bygning eller på sted som er godkjent av tollmyndighetene. Ved bruk av prosedyren tollager påløper ikke tollavgift eller andre innførselsavgifter, eller eventuelle gebyrer ved innførsel.

(2) Departementet kan gi forskrift om adgang til å opprette og drifte tollager, bestemmelser om lagringstid og om tillatelse til å ta varene midlertidig ut av lageret.

§ 4-5 *Prosedyren frisone*

(1) Dersom handels- og næringshensyn tilsier det, kan Kongen med Stortingets samtykke, gi tillatelse til opprettelse av frisoner eller frihavner hvor vare kan oppbevares, deles, ompakkes eller bearbejdes.

(2) Ved bruk av prosedyren frisone kan vare plasseres i frisone som er tillatt opprettet etter første ledd. Ved bruk av prosedyren frisone påløper ikke tollavgift eller andre innførselsavgifter, eller eventuelle gebyrer ved innførsel.

(3) Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser for den enkelte frisone eller frihavn, om drift av frisone og frihavn og om fritak fra plikten til deklarerings.

§ 4-6 *Prosedyren midlertidig innførsel*

(1) Ved prosedyren midlertidig innførsel kan vare som skal gjenutføres innføres for midlertidig bruk i tollområdet dersom

a) varen ikke er bestemt til å skulle endres på annen måte enn verdiforringelse som følger av normal bruk

b) varen kan identifiseres

- c) varen gjenutføres innen ett år etter innførselen
- d) eieren av varen er bosatt eller hjemmehørende i utlandet.

(2) Ved bruk av prosedyren midlertidig innførsel påløper ikke tollavgift eller andre innførselsavgifter, eller eventuelle gebyr ved innførsel.

(3) Departementet kan gi forskrift om nærmere vilkår for innførsel av varer for midlertidig bruk, frister for gjenutførsel, unntak for gjenutførsel ved destruksjon og krav om sikkerhetstillelse.

§ 4-7 *Proseduren innenlands bearbeiding av vare*

(1) Ved prosedyren innenlands bearbeiding kan vare som skal gjenutføres, innføres for bearbeiding eller reparasjon i tollområdet dersom

- a) den opprinnelige vare kan identifiseres i det bearbeidede produktet
- b) varen gjenutføres innen ett år etter utførselen
- c) eieren av varen er bosatt eller hjemmehørende i utlandet.

(2) Ved bruk av prosedyren innenlands bearbeiding påløper ikke tollavgift eller andre innførselsavgifter, eller eventuelle gebyr ved innførsel.

(3) Departementet kan gi forskrift om unntak fra vilkårene i bokstav a til c, herunder særlige regler om tillatelse til innføring av landbruksprodukter og krav til behandling av restprodukter, unntak fra krav om gjenutførsel ved destruksjon og om sikkerhetsstillelse.

Kapittel 5 Plikter ved avreise fra tollområdet og tollprosedyren utførsel

§ 5-1 *Forhåndsvarsel om varer*

(1) Den som bringer en vare fra tollområdet, skal gi forhåndsvarsel til tollmyndighetene om varen.

(2) Forhåndsvarsel skal ikke gis:

a) for varer som skal direkte til tollområdet i Den europeiske union eller tollområdet i Sveits og dens tollenklaaver. Tilsvarende gjelder også for Liechtenstein så lenge Liechtenstein er tilknyttet Sveits gjennom Tolluniontraktaten av 29. mars 1923.

b) av person som er unntatt fra fremleggelsesplikten etter § 5-4 annet ledd.

(3) Tollmyndighetene kan autorisere foretak. Autoriserte foretak kan gis lettelser i plikten etter første ledd og ved kontroll.

(4) Departementet kan gi forskrift om plikten til å forhåndsvarsle, herunder om unntak fra plikten. Departementet kan også gi forskrift om autorisering av foretak, om vilkår for å bli autorisert, om tilbakekall av autorisasjon og om lettelser ved kontroll etter tredje ledd.

§ 5-2 *Lasting*

(1) Ingen må laste varer i fartøy som har bestemmelsessted utenfor tollområdet, uten tillatelse fra tollmyndighetene. Tilsvarende plikt til å innhente tillatelse kan pålegges fører av andre transportmidler. Lastetillatelse kreves ikke for produkter av fiske og fangst som er tatt ombord i fartøy på fiske- og fangstfeltene.

(2) Er varer likevel lastet uten tillatelse fra tollmyndighetene, plikter transportmildelets fører å losse varene hvis tollmyndighetene finner dette nødvendig for å undersøke varene.

(3) Departementet kan gi forskrift om lasting etter denne paragrafen, herunder om at lasting bare kan finne sted ved bestemte steder, til bestemte tider eller i bestemte områder, om at plikten til å innhente tillatelse også skal gjelde andre nærmere bestemte transportmidler og om unntak fra pliktene.

§ 5-3 *Meldeplikt ved avreise fra tollområdet*

(1) Før et fartøy eller luftfartøy forlater tollområdet, skal føreren melde fra til tollmyndighetene om avreisen. Fører av landbasert transportmiddel kan pålegges en tilsvarende meldeplikt.

(2) Dersom transportmiddelet medbringer vare som er omfattet av lovgivningen om eksportkontroll, plikter føreren å forsikre seg om at nødvendig eksporttillatelse er gitt før transportmiddelet forlater tollområdet.

(3) Departementet kan gi forskrift om meldeplikt etter denne paragrafen, herunder om når og hvordan melding skal gis, hva meldingen skal inneholde, om at plikten til å innhente tillatelse også skal gjelde andre nærmere bestemte transportmidler og om unntak fra meldeplikten.

§ 5-4 *Fremleggelse av varer*

(1) Enhver som bringer en vare fra tollområdet, skal legge varen frem for tollmyndighetene.

(2) Tollmyndighetene kan innføre forenklede rutiner for fremleggelse av varer på grenseoverganger, ferge-terminaler, flyplasser og andre utpasseringssteder, dersom forholdene ligger til rette for det.

(4) Departementet kan gi forskrift om fremleggelse etter denne paragrafen, herunder om hvordan fremleggelse skal skje, og om unntak fra fremleggelsesplikten.

§ 5-5 *Proseduren utførsel*

(1) Varer som utføres fra tollområdet, skal underlegges prosedyren utførsel.

(2) Det skal leveres en deklarasjon etter reglene i § 3-2. Deklarasjonen skal leveres i så god tid at tollmyndighetene kan undersøke varene før de lastes inn i transportmiddelet.

(3) Departementet kan gi forskrift om innholdet i deklarasjonen, om unntak fra plikten til å levere deklarasjon, om frister for å levere deklarasjon. Departementet kan også gi forskrift om at tollmyndighetene kan tillate at varer som er innført under en annen prosedyre enn overgang til fri disponering, kan leveres til salg eller bruk om bord i fartøy eller luftfartøy som skal forlate tollområdet.

§ 5-6 *Varers opprinnelse – opprinnelsesbevis*

(1) Ved utførsel av varer kan deklaranten utstede opprinnelsesbevis i samsvar med frihandelsavtale, og på de vilkårene som er fastsatt i frihandelsavtalen.

(2) I de tilfeller der norskproduserte varer skal inngå i produksjonen av varer i et utviklingsland som omfattes av ordningen Norge ensidig har etablert i henhold til det generelle preferansesystemet (GSP), kan deklaranten utstede opprinnelsesbevis.

(3) Departementet kan gi forskrift om utstedelse av ikke-preferensielle opprinnelsesbevis for varer som utføres fra Norge.

(4) Departementet kan gi forskrift om utstedelse av opprinnelsesbevis, herunder om krav til og vilkår for utstedelse av opprinnelsesbevis, dokumentasjon og hvem som kan utstede opprinnelsesbevis.

(5) Departementet kan gi forskrift om utvidet anvendelsesområde for reglene om ikke-preferensiell opprinnelse i tollavgiftsloven § 4-4 til opprinnelsesmerking, offentlige innkjøp og handelsstatistikk.

Kapittel 6 Klassifisering og tollverdi

§ 6-1 Klassifisering av varer - tolltariffen

(1) Når det ved deklarasjon av varer er bestemt at varen skal klassifiseres, skal klassifisering skje etter tolltariffen fastsatt etter annet ledd.

(2) Departementet fastsetter forskrift om klassifisering av varer (tolltariffen) i henhold til Konvensjonen om det harmonisert system for beskrivelse og koding av varer (HS-konvensjonen) og HS-nomenklaturen, og kan bestemme ytterligere oppdeling med formål å innhente opplysninger om varer til bruk for tollavgift, statistikk- og kontrollformål.

§ 6-2 Tollverdi

Når det ved deklarasjon av vare skal gis opplysninger om tollverdi, skal verdien fastsettes etter reglene i §§ 6-3 flg. og i samsvar med WTO-avtalen om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel 1994.

§ 6-3 Varens transaksjonsverdi

(1) Tollverdien av en vare er transaksjonsverdien. Det vil si den pris som faktisk er betalt eller skal betales for varen ved salg for eksport til Norge, justert i samsvar med bestemmelsene i §§ 6-10 og 6-11, forutsatt at:

a) det ikke er noen andre begrensninger med hensyn til kjøperens råderett over, eller bruk av, varen enn slike som

1. er pålagt eller foreskrevet ved lov eller av norske myndigheter
2. begrenser det geografiske området hvor varen kan videreselges, eller
3. ikke virker vesentlig inn på varens verdi

b) salget eller prisen ikke er gjenstand for vilkår eller vederlag som det ikke kan fastsettes en verdi for

c) ingen del av utbyttet ved kjøperens senere videresalg, rådighet over eller bruk av varen direkte eller indirekte tilfaller selgeren, med mindre det kan foretas tilsvarende justering i samsvar med bestemmelsene i § 6-10

d) kjøperen og selgeren ikke er avhengige av hverandre, eller når de er avhengige av hverandre, at transaksjonsverdien kan godtas som tollverdi etter

bestemmelser i forskrift. Avhengighet foreligger dersom en person direkte eller indirekte eier, kontrollerer eller innehar fem prosent eller mer av de stemmeberettigede aksjer hos dem begge. Avhengighet foreligger også dersom kjøper og selger

1. er funksjonærer eller ledere i hverandres forretninger
2. juridisk behandles som forretningspartnere
3. er arbeidsgiver og arbeidstaker
4. tilhører samme familie
5. direkte eller indirekte kontrollerer den andre
6. direkte eller indirekte kontrolleres av samme tredje person
7. sammen, direkte eller indirekte, kontrollerer en tredje person.

e) Kjøper og selger som har et økonomisk interessefelleskap ved at den ene er eneagent, eneforhandler eller eneimportør for den andre, skal anses å være avhengig av hverandre dersom de er omfattet av bokstav d.

(2) Prisen som nevnt i første ledd skal omfatte alle betalinger som er en betingelse for salget av varen.

(3) Prisen som nevnt i første ledd må være den som gjelder i et eksportsalg hvor varen sendes til en kjøper i Norge.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser som utfyller første ledd bokstav d, om i hvilke tilfeller transaksjonsverdien kan godtas for beregning av tollverdi selv om det foreligger avhengighet.

§ 6-4 *Transaksjonsverdien av identisk vare*

(1) Hvis tollverdien av innført vare ikke kan fastsettes etter § 6-3, skal tollverdien være transaksjonsverdien av identiske varer solgt for eksport til Norge i samme omsetningsledd, og i vesentlig samme mengde og på samme eller omtrent samme tidspunkt som de varer som foreligger til verdifastsettelse.

(2) Med identiske varer menes varer som i alle måter er like, herunder fysiske egenskaper, kvalitet og omdømme, og som er produsert i samme land som varene som foreligger til verdifastsettelse. Mindre ytre forskjeller skal ikke utelukke varene fra å bli betraktet som identiske.

(3) Departementet kan gi forskrift om fastsettelse av transaksjonsverdien etter denne paragraf, herunder om adgangen til å fravike vilkårene om samme omsetningsledd og samme mengde som nevnt i første ledd.

§ 6-5 *Transaksjonsverdien av lignende varer*

(1) Hvis tollverdien av innført vare ikke kan fastsettes etter §§ 6-3 eller 6-4, skal tollverdien være transaksjonsverdien av lignende varer solgt for eksport til Norge i samme omsetningsledd, og i vesentlig samme mengde og på samme eller omtrent samme tidspunkt som varen som foreligger til verdifastsettelse.

(2) Med lignende varer menes varer som selv om de ikke i alle måter er like, har lik beskaffenhet og lik materialsammensetning som gjør at de kan utføre samme funksjoner og erstatte hverandre handelsmessig.

(3) Departementet kan gi forskrift om transaksjonsverdien etter denne paragraf, herunder om adgangen til å fravike kravene til samme omsetningsledd og samme mengde som nevnt i første ledd.

§ 6-6 *Deklarantens valg mellom §§ 6-7 og 6-8*

(1) Hvis tollverdien av innført vare ikke kan fastsettes etter §§ 6-3, 6-4 eller 6-5, skal tollverdien fastsettes etter § 6-7, eller når tollverdien ikke kan fastsettes etter denne paragrafen, etter § 6-8.

(2) Den som deklarerer varen overfor tollmyndighetene, kan velge å fastsette tollverdien etter § 6-8 i stedet for etter § 6-7.

§ 6-7 *Tollverdi fastsatt med utgangspunkt i salgspris i Norge*

(1) Hvis innført vare eller identiske eller lignende varer blir solgt i Norge i den stand de ble innført, skal tollverdien fastsettes med utgangspunkt i enhetsprisen som de innførte, identiske eller lignende varer er solgt for i størst samlet mengde i første omsetningsledd, på eller omkring innførselstidspunktet for varen som skal verdifastsettes, til personer som ikke er avhengige av selgeren.

(2) Enhetsprisen etter første ledd skal reduseres med:

a) provisjoner som vanligvis betales eller er avtalt at skal betales, eller de tillegg som vanligvis gjøres for fortjeneste og alminnelige kostnader i forbindelse med salg i Norge av varer av samme kategori eller slag,

b) vanlige kostnader for transport og assurance i Norge, og

c) tollavgift og andre interne avgifter som skal svares i Norge.

(3) Departementet kan gi forskrift om fastsettelse av tollverdi etter denne paragraf, herunder om de fradrag som kan gjøres i enhetsprisen etter annet ledd.

§ 6-8 *Utrechnet tollverdi*

(1) Utrechnet tollverdi av innført vare er summen av

a) kostnaden eller verdien av materialer, produksjon eller annen bearbeiding ved fremstilling av den innførte varen,

b) fortjeneste og alminnelige kostnader som tilsvarer det som vanligvis beregnes av produsenter i eksportlandet ved salg for eksport til Norge av varer av samme kategori eller slag, og

c) transport- og forsikringskostnaden for den innførte varen frem til innførselsstedet, og kostnader for lasting og håndtering som er forbundet med forannevnte transport av varen, slik som bestemt i § 6-10 første ledd bokstav e og f.

(2) Departementet kan gi forskrift om utrechnet tollverdi etter denne paragrafen.

§ 6-9 *Alternativ tollverdi*

(1) Hvis tollverdien av innført vare ikke kan fastsettes etter bestemmelsene i §§ 6-3 til 6-8, skal tollverdien fastsettes på grunnlag av opplysninger som er tilgjengelige i Norge og i samsvar med prinsippene i §§ 6-3 til 6-8.

(2) Tollverdien etter første ledd skal ikke fastsettes på grunnlag av

a) salgsprisen i Norge på varer som er produsert her

b) et system som foreskriver at den høyeste av to alternative verdier godtas for tollformål

c) prisen på varer på hjemmemarkedet i eksportlandet

d) produksjonskostnaden, unntatt beregnede verdier som er fastsatt for identiske eller lignende varer i samsvar med bestemmelsene i § 6-8

e) prisen på varer for eksport til et annet land enn Norge

f) minimumstollverdier, eller

g) vilkårlige eller fiktive verdier.

(3) Departementet kan gi forskrift om fastsetting av tollverdi etter denne paragrafen.

§ 6-10 *Poster som inngår i tollverdien fastsatt etter § 6-3*

(1) Ved fastsettelse av tollverdien etter § 6-3, skal det til prisen som faktisk er betalt eller skal betales for den innførte varen, legges:

a) følgende kostnader, i den utstrekning de er pålagt kjøperen, men ikke er tatt med i prisen som faktisk er betalt eller skal betales for varen:

1. provisjoner og meglersalær, unntatt innkjøpsprovisjoner

2. kostnader for emballasje, i den utstrekning emballasjen tollmessig anses som del av varen

3. innpakkingskostnader, både for arbeid og materialer

b) verdien av følgende varer og tjenester, når kjøperen har levert dem direkte eller indirekte, gratis eller til redusert kostnad, til bruk i forbindelse med produksjonen og salget for eksport av varen:

1. materialer, komponenter, deler og lignende artikler som inngår i den innførte varen

2. verktøy, matriser, former og lignende artikler som er brukt i produksjonen av varen

3. materialer som er medgått i produksjonen av varen

4. konstruksjonsarbeid, utviklingsarbeid, arbeid utført av kunstnere formgivning, tegninger og skisser utført annensteds enn i Norge, og som er nødvendige for produksjonen av varen

c) vederlag for immaterialrettigheter som er knyttet til varen som skal verdifastsettes og som kjøperen må yte, direkte eller indirekte, som en betingelse for salget. Ytes vederlaget for immaterialrettigheten til en annen enn selger, skal vederlaget også legges til dersom det ytes til en person som står i et avhengighetsforhold til selgeren

d) verdien av utbyttet ved et videresalg, rådighet over eller bruk av den innførte varen, som direkte eller indirekte tilfaller selgeren

e) transport- og forsikringskostnaden for varen til innførselsstedet, og

f) kostnader for lasting og håndtering som er forbundet med transporten av varen.

(2) Tillegg etter første ledd skal bare gjøres når dette kan baseres på grunnlag av objektive og kvantifiserbare opplysninger. Det skal ikke gjøres andre tillegg til prisen som faktisk er betalt eller skal betales, enn de som er nevnt i første ledd.

(3) Departementet kan gi forskrift om kostnader som inngår i tollverdien etter denne paragrafen.

§ 6-11 *Poster som ikke skal inngå i tollverdien fastsatt etter § 6-3*

(1) Tollverdien fastsatt etter § 6-3, jf. § 6-10, skal ikke omfatte følgende poster, såfremt de er adskilt eller kan adskilles fra prisen som faktisk er betalt eller skal betales for den innførte varen:

- a) vederlag for konstruksjon, oppføring, montering, vedlikehold eller teknisk bistand, som er utført i Norge på de innførte varer
- b) vederlag for transport eller forsikring av varene i Norge
- c) toll- og andre avgifter i Norge
- d) renter som kjøperen betaler etter skriftlig finansieringsordning om kjøpet av den innførte varen, uansett om finansieringen ytes av selgeren eller andre, og kjøperen på anmodning kan påvise:
 - 1. at slike varer faktisk selges til den pris som kjøperen faktisk har betalt eller skal betale, og
 - 2. at den angitte rentesats ikke overstiger det rentenivå som er vanlig for slike transaksjoner i det land og på det tidspunkt finansieringen ytes,
- e) innkjøpsprovisjon
- f) vederlag for retten til å reprodusere de innførte varer i Norge
- g) avgifter pålagt varen i eksportlandet, såfremt det godtgjøres at varen er blitt eller vil bli fritatt fra disse til kjøperens fordel.

(2) Departementet kan gi forskrift om kostnader som ikke skal inngå i tollverdien etter denne paragrafen.

§ 6-12 *Omregningskurs*

(1) Dersom omregning av valuta er nødvendig for å fastsette tollverdien, skal den omregningskursen som til enhver tid er fastsatt av tollmyndighetene anvendes.

(2) Departementet kan gi forskrift om omregningskurs etter denne paragrafen.

Kapittel 7 Særlige forvaltningsregler

§ 7-1 *Taushetsplikt*

(1) Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til tollmyndighetene, skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det vedkommende i sitt arbeid har fått vite om noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene i en sak gjøres kjent for sakens parter eller deres representanter. Den som tiltrer verv, stilling eller oppdrag skal gi skriftlig erklæring om at denne kjenner og vil overholde taushetsplikten.

(2) Taushetsplikten omfatter ikke

- a) informasjonsutveksling med fremmed stat eller til organisasjon på mandat fra De forente nasjoner (FN) som Norge har akseptert som offentlig myndighet
- b) registreringspliktig statsstøtte etter lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 2 a.

(3) Departementet kan uten hinder av taushetsplikt etter første ledd godkjenne at opplysninger gis til forskningsformål i samsvar med forvaltningsloven § 13 d.

(4) Forvaltningsloven § 13 og §§ 13b til 13 e gjelder ikke som utfyllende bestemmelser for taushetsplikten etter denne paragrafen og § 7-2.

§ 7-2 Taushetsplikt av hensyn til tollmyndighetenes kontrollvirksomhet mv.

Taushetsplikten etter § 7-1 gjelder også for opplysninger som det ut fra hensynet til tollmyndighetenes etterretnings- og analysevirksomhet, operative kontrollvirksomhet og organiseringen av denne, er nødvendig å holde hemmelig. Begrensningene i taushetsplikten etter §§ 7-1 og 7-3 får bare anvendelse så langt de passer.

§ 7-3 Utlevering av opplysninger til offentlige myndigheter mv.

(1) Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger utleveres til andre offentlige myndigheter dersom dette er nødvendig for å utføre mottakerorganets oppgaver etter lov, eller for å hindre at virksomhet blir utøvd på en uforvarlig måte.

(2) Utleveringen må ikke være uforholdsmessig ut fra de ulempene den medfører i form av inngrep i personvernet og fare for at opplysninger av konkurransemessig betydning kommer på avveie.

(3) Departementet kan gi forskrift om utlevering av opplysninger til andre offentlige myndigheter i deres interesse, blant annet om hvem det skal utleveres opplysninger til, hvilke opplysninger som kan utleveres, hvilke kriterier som skal vektlegges ved vurderingen av om utleveringen er forholdsmessig og om at opplysninger i enkelte tilfeller alltid skal kunne utleveres.

§ 7-4 Overført taushetsplikt

Hvis opplysninger gis i tilfeller som nevnt i § 7-1 tredje ledd eller § 7-3 til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, eller til Finansdepartementet, gjelder taushetsplikten etter § 7-1 tilsvarende for den som får opplysningene. Den som gir opplysningene skal samtidig gjøre oppmerksom på dette. Opplysningene kan likevel brukes til det formålet som begrunnet at de ble gitt.

§ 7-5 Ubekreftede personopplysninger i tips mv.

Tollmyndighetene må innen fire måneder avklare om personopplysninger som kommer inn ved tips mv., er korrekte og relevante. Kildene for personopplysningene kan være anonyme.

§ 7-6 Sammenstilling av personopplysninger, herunder profilering

(1) Tollmyndighetene kan sammenstille innhentede personopplysninger, også opplysninger etter personvernforordningen artikkel 9 og 10, til kontroll-, statistikk- og analyseformål. Sammenstilling omfatter profilering som definert i personvernforordningen artikkel 4 nr. 4.

(2) Graden av personidentifikasjon skal ikke være større enn det som er nødvendig for formålet.

(3) Departementet kan gi forskrift om bruk av personopplysninger i automatiserte avgjørelser, herunder om hva slags avgjørelser som kan tas.

§ 7-7 Lagring av personopplysninger

(1) Personopplysninger skal ikke lagres lenger enn det som er nødvendig ut fra formålet med behandlingen.

(2) Personopplysninger innhentet ved skiltgjenkjenningssystem etter § 8-9 kan lagres i inntil seks måneder etter at opplysningene er innhentet.

§ 7-8 Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer

(1) Tollmyndighetene kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.

§ 7-9 Alminnelig opplysningsplikt

(1) Den som har plikt til å gi opplysninger etter denne loven, skal gi riktige og fullstendige opplysninger. Vedkommende skal opptre aktsomt og lojalt og gjøre tollmyndighetene oppmerksom på feil i de opplysningene som er gitt.

§ 7-10 Deklarantens endring av opplysninger i deklarasjonen

(1) Deklaranten kan endre opplysninger i tidligere levert deklarasjon ved levering av endringsmelding. Dette gjelder likevel ikke på områder hvor tollmyndighetene har varslet om at de mottatte opplysningene er under kontroll.

(2) Endringsmelding som nevnt i første ledd, må være kommet frem til tollmyndighetene senest tre år etter at deklarasjonene ble levert.

(3) Departementet kan gi forskrift om innhold i endringsmelding og om leveringsmåte.

§ 7-11 Tollmyndighetenes endring av opplysninger i deklarasjonen

(1) Tollmyndighetene kan endre mottatte opplysninger i deklarasjonen, når de finner at opplysningene er uriktige.

(2) Avgjørelse om endring av opplysninger kan påklages etter reglene i forvaltningsloven. § 7-12 om klagefrist gjelder tilsvarende.

§ 7-12 Klagefrist

Fristen for å klage over tollmyndighetenes vedtak etter denne loven er seks uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Forvaltningsloven § 29 første ledd første punktum gjelder ikke for tollmyndighetenes vedtak etter denne loven.

§ 7-13 Bistands- og opplysningsplikt overfor tollmyndighetene

(1) Politiet og militære myndigheter skal yte tollmyndighetene nødvendig hjelp og beskyttelse under utførelsen av oppgaver etter denne loven.

(2) Havnevesenets tjenestepersonell, fyrvoktere og statsloser som under sin tjeneste eller i stillings medfør får kjennskap til overtredelser av vareforselslovgivningen eller forhold som viser at slike overtredelser tilsiktes, skal søke å hindre overtredelsen, og uten ugrunnet opphold underrette tollmyndighetene eller påtalemyndigheten.

(3) Statsloser har etter krav fra tollmyndighetene plikt til å gi opplysninger de har om fartøy langs kysten og i norske farvann.

(4) Opplysninger som nevnt i annet og tredje ledd kan gis uten hinder av fastsatt taushetsplikt.

§ 7-14 *Konsultasjoner*

Departementet kan gi forskrift om regelmessige konsultasjoner mellom myndigheter med ansvar og oppgaver ved inn- og utførsel av varer og næringslivet mv.

§ 7-15 *Oppbevaring av meldinger, deklarasjoner, dokumenter mv.*

(1) Den som gir pliktig melding til tollmyndighetene, herunder deklarasjon, skal oppbevare meldingen eller en kopi av denne. Dette gjelder enten meldingen er gitt på papir, ved bruk av elektronisk datautveksling, eller på annen måte. Tilsvarende gjelder for dokumenter, erklæringer mv. som skal fremlegges etter kapittel 2.

(2) Departementet kan gi forskrift om hvor, på hvilken måte, og hvor lenge meldinger eller meldingskopier og dokumenter og øvrige opplysninger som pliktes fremlagt, skal oppbevares etter denne paragrafen, og om fritak fra oppbevaringsplikten.

§ 7-16 *Bindende forhåndsuttalelser*

(1) Tollmyndighetene kan etter søknad avgi bindende forhåndsuttalelse om

- a) klassifisering i henhold til gjeldende tolltariff
- b) opprinnelse
- c) gebyrer som vil påløpe ved innførsel eller utførsel av en vare, eller beregningsmåten for disse.

(2) Bindende forhåndsuttalelse etter første ledd bokstav b og c avgis i den utstrekning det følger av gjensidig avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon at partene er forpliktet til å avgi uttalelse om slike forhold.

(3) Det kan ilegges et gebyr for bindende forhåndsuttalelse.

(4) Tollmyndighetenes avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages. En bindende forhåndsuttalelse kan påklages, men ikke prøves i egen sak for domstol. Avgjørelse hvor bindende forhåndsuttalelse er lagt til grunn, kan påklages eller bringes inn for domstol.

(5) Departementet kan gi forskrift om bindende forhåndsuttalelser etter første ledd, herunder om søknaden og uttalelsens nærmere innhold og om vilkårene for bortfall av uttalelsens bindende virkning samt om gebyr. Departementet kan også gi forskrift om at vilkåret i annet ledd kan fravikes.

Kapittel 8 Kontroll

§ 8-1 Gjennomføring av kontroll med vareførselen

(1) Tollmyndighetene kan stanse personer, varesendinger og transportmidler og treffe de tiltak som er nødvendige for å gjennomføre kontrollen med varer som føres inn i eller ut av landet. Tollmyndighetene kan gjennomføre rutinekontroll, stikkprøvekontroll og målrettede kontroller. Målrettede kontrolltiltak må stå i forhold til det antatte omfanget av brudd på reglene om vareførsel inn i eller ut av landet og omstendighetene for øvrig.

(2) Tollmyndighetene kan ta vareprøver uten vederlag.

(3) Tollmyndighetene kan bruke hund ved kontroll av vareførselen.

(4) Dersom kontrollformål tilsier det, kan tollmyndighetene benytte tollsegl og tollvakt.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om stansing, tiltak, vareprøver, bruk av hund, bruk av tollsegl og bruk av tollvakt og dekning av omkostninger ved bruk av tollvakt mv.

§ 8-2 Undersøkelse for kontroll av varer

(1) For å kontrollere varer som føres inn i eller ut av landet kan tollmyndighetene blant annet undersøke

a) bagasje og annet som kan frakte varer

b) tog, luftfartøy, fartøy og annet transportmiddel

c) bygninger og steder der varer som er ført inn i landet eller skal føres ut av landet antas å være.

(2) Tollmyndighetene kan som del av kontrollen åpne og undersøke brev, pakke og annen korrespondanse dersom det er nødvendig for å avklare om forsendelsen inneholder en vare.

(3) Departementet kan gi forskrift om tiltak og bruk av hjelpemidler ved undersøkelse for kontroll av transportmiddel, varesending, bagasje, bygning, brev og pakker mv.

§ 8-3 Undersøkelse av person for kontroll av varer

For å kontrollere varer som føres inn i eller ut av landet kan tollmyndighetene undersøke person som

a) er på vei til eller fra grensen

b) mistenkes for å unndra varer fra kontroll og som er på sted som nevnt i § 8-2 første ledd bokstav c, forlater lagringsplass for varer som ikke er deklarerert for tollprosedyren overgang til fri disponering, eller er på eller ved ankomst- eller avreisested for luftfartøy, fartøy, buss og tog med utenlandstrafikk eller er i transportmiddelet.

§ 8-4 Gjennomføring av undersøkelse av person

(1) Undersøkelse av person skal foretas så skånsomt og hensynsfullt som mulig og på en minst mulig krenkende måte.

(2) Tollmyndighetene kan visitere den som kontrolleres, og undersøke vedkommendes hode med hår og hulrom.

(3) Dersom den som kontrolleres mistenkes for å unndra varer fra kontroll, og handlingen etter loven kan medføre frihetsstraff, kan tollmyndighetene foreta inngripende undersøkelse. Ved inngripende undersøkelse kan tollmyndighetene besiktige den kontrollertes kropp. Etter samtykke fra den som kontrolleres, kan tollmyndighetene blant annet gjennomlyse vedkommendes kropp ved bruk av godkjent apparat.

(4) Inngripende undersøkelse av barn under 15 år kan ikke gjennomføres uten samtykke fra den som har foreldreansvaret. Innhenting av samtykke kan unnlates dersom det ikke er forsvarlig å utsette undersøkelsen, eller dersom tollmyndighetene har mistanke om at den som har foreldreansvaret utnytter barnet til å unndra varer fra kontroll.

(5) Dersom den kontrollerte krever det, skal tollmyndighetene gi en skriftlig begrunnelse for grunnlaget for å foreta inngripende undersøkelse.

(6) Departementet kan gi forskrift om omfanget av og fremgangsmåten for undersøkelse etter annet ledd, om inngripende undersøkelse og gjennomlysing av den kontrollertes kropp etter tredje ledd og om saksbehandling ved begrunnelse etter fjerde ledd.

§ 8-5 Plikt til å medvirke ved kontroll

Enhver som befinner seg på sted og under forhold som nevnt i §§ 8-2 og 8-3, plikter å stanse når tollmyndighetene ved tegn eller på annen måte krever det, og yte den hjelpen og rette seg etter anvisninger som tollmyndighetene finner nødvendig for at de kan gjennomføre kontrollen. Den som kontrolleres skal på forespørsel gi opplysninger og legge frem identifikasjonsdokument.

§ 8-6 Adgang til å bruke makt

(1) Tollmyndighetene kan skaffe seg adgang med makt hvis de nektes adgang til transportmiddel, sted eller område hvor de har rett til å foreta undersøkelser for kontroll.

(2) Tollmyndighetene kan bruke makt overfor personer som forsøker å hindre eller unndra seg kontroll eller som pågripes i medhold av § 8-7.

(3) Maktbruken må være nødvendig og stå i forhold til situasjonens alvor, tjenestehandlingens formål og omstendighetene for øvrig.

§ 8-7 Adgang til å pågripe person

Når vilkårene for å pågripe person etter reglene i straffeprosessloven § 176 er oppfylt, kan tolltjenestemann pågripe person. Tollmyndighetene skal snarest mulig overlevere den pågripne til politiet.

§ 8-8 Kontrollopplysninger fra transportselskaper

(1) Transportselskap plikter etter krav fra tollmyndighetene å gi opplysninger om passasjerer og besetning og andre opplysninger som tollmyndighetene finner

nødvendige for kontrollen med varer som passasjerer med selskapets transportmidler bringer med seg.

(2) Opplysningsplikten gjelder passasjerer og besetning som er på reise til eller fra grensen eller som er registrert for en nært forestående reise til eller fra grensen.

(3) Departementet kan gi forskrift om omfanget av opplysningsplikten, om når opplysningene skal gis i elektronisk format og om plikt til å gi opplysninger uten krav fra tollmyndighetene.

§ 8-9 *Innhenting av opplysninger ved bruk av skiltgjenkjenningssystem*

Tollmyndighetene kan bruke skiltgjenkjenningssystem for å overvåke og innhente opplysninger om grensekryssende trafikk på landeveien og fergeterminaler med utenlands trafikk.

§ 8-10 *Kontrollopplysninger fra opplysningspliktige*

(1) Den som har opplysningsplikt etter kapittel 2, 3, 4 og 5 skal etter krav fra tollmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for kontrollen av vareførselen. Tollmyndighetene kan kreve at den opplysningspliktige dokumenterer opplysningene ved blant annet å gi innsyn i, legge frem, sammenstille, utlevere eller sende inn fakturaer, fraktdokumenter, kvitteringer, regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter, elektroniske programmer eller programsystemer mv.

(2) Den som kan pålegges å gi opplysninger etter første ledd, har plikt til å gi opplysningene uten hensyn til den taushetsplikten vedkommende er pålagt ved lov eller på annen måte. Opplysninger som angår rikets sikkerhet, kan likevel bare kreves fremlagt etter samtykke fra Kongen.

§ 8-11 *Kontrollopplysninger fra tredjeparter*

(1) Med unntak av fysiske personer som ikke driver næringsvirksomhet, plikter enhver etter krav fra tollmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for kontroll av noens vareførsel.

(2) Når det foreligger særlig grunn plikter enhver, unntatt fysiske personer som ikke driver næringsvirksomhet, etter krav fra tollmyndighetene å gi opplysninger for målretting av kontroll av vareførselen

(3) Tollmyndighetene kan kreve at den opplysningspliktige dokumenterer opplysningene blant annet ved å gi innsyn i, legge frem, sammenstille, utlevere eller sende inn fakturaer, kvitteringer, regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller eller andre særlige legitimasjonsdokumenter, elektroniske programmer og programsystemer mv.

§ 8-12 *Kontrollopplysninger fra utsteder av opprinnelsesbevis mv.*

(1) Den som har gitt opplysninger om varers opprinnelse mv. etter § 5-6, skal etter krav fra tollmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for kontrollen av utstedt opprinnelsesbevis, faktura eller annet legitimasjonsdokument som er bestemt til å tjene som bevis ved tollekspedisjon av vare i annet land.

(2) Tollmyndighetene kan kreve at vedkommende dokumenterer opplysningene ved blant annet å gi innsyn i, legge frem, sammenstille, utlevere eller sende inn fakturaer, fraktdokumenter, kvitteringer, regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, eventuelle tillatelser for innførsel eller utførsel, styreprotokoller eller andre særlige legitimasjonsdokumenter, elektroniske programmer eller programsystemer mv.

§ 8-13 Kontroll hos den opplysningspliktige

(1) Tollmyndighetene kan foreta kontroll hos den som plikter å gi opplysninger etter §§ 8-10, 8-11 og 8-12. Den opplysningspliktige plikter likevel ikke å gi adgang til kontroll i sitt private hjem, med mindre det utøves næringsvirksomhet fra den opplysningspliktiges private hjem.

(2) Ved kontroll som nevnt i første ledd, skal den opplysningspliktige gi opplysninger som vedkommende plikter å gi etter §§ 8-10, 8-11 og 8-12. Den opplysningspliktige skal også gi tollmyndighetene adgang til undersøkelse av lokaler og varer og gjennomsyn av arkiver mv. Tollmyndighetene kan kreve vareprøver uten vederlag. Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan tollmyndighetene kopiere til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos tollmyndighetene.

(3) Om nødvendig kan det kreves hjelp av politiet til å få utlevert regnskapsmateriale, bøker, dokumenter, varer mv.

(4) Den opplysningspliktige eller en fullmektig skal, når tollmyndighetene krever det, være til stede ved kontroll som nevnt i første ledd, og yte nødvendig veiledning og bistand.

(5) Dersom Riksrevisjonen krever det, skal den opplysningspliktige uten opphold legge frem dokumenter og erklæringer som legitimerer data overført ved hjelp av elektronisk databehandling.

§ 8-14 Kontrollopplysninger fra offentlige myndigheter

(1) Offentlige myndigheter, innretninger og tjenestepersonell plikter etter krav fra tollmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for tollmyndighetene i deres kontrollvirksomhet. I nødvendig utstrekning skal opplysningene gis i form av utskrift av protokoll, kopi av dokumenter mv.

(2) Uten hinder av taushetsplikt som de ellers har, skal

a) myndigheter som utsteder tillatelser for import eller eksport av varer, etter krav fra tollmyndighetene, gi opplysninger av betydning for kontrollen med vareførselen.

b) skattemyndighetene og folkeregistermyndigheten gi opplysninger av betydning for tollmyndighetenes kontroll med vareførselen.

c) veimyndighetene gi opplysninger om motorvogn og førerkort av betydning for tollmyndighetenes kontroll med vareførselen.

§ 8-15 Kontrollopplysninger fra tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det er mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, kan Tolldirektoratet eller den direktoratet gir fullmakt, pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, å gi opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger samt elektronisk kommunikasjonsadresse.

§ 8-16 *Pålegg om bokføring*

(1) Tollmyndighetene kan pålegge bokføringspliktige som omfattes av § 8-13 å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring.

(2) Pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon og sendes hvert medlem. Det skal settes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lenger enn ett år.

§ 8-17 *Klage over pålegg om bokføring*

(1) Den som får pålegg om bokføring etter § 8-16, kan klage over pålegget.

(2) Klage, som kan være muntlig, må fremsettes straks når den pålegget angår er til stede, og ellers innen tre dager.

(3) Den som har gitt pålegget skal enten omgjøre det eller snarest mulig legge klagen frem for nærmeste overordnede forvaltningsorgan til avgjørelse.

(4) Pålegget skal etterkommes selv om klagen ikke er avgjort, hvis ikke den som ga pålegget gir utsetting. Utsetting bør gis hvis den som ga pålegget finner at klagen reiser rimelig tvil om lovligheten av pålegget.

Kapittel 9 Samarbeid med annen stat

§ 9-1 *Håndheving av annen stats bestemmelser om vareførsel i kontrollområde på norsk område*

(1) Etter overenskomst om samarbeid om innhenting av opplysninger om og kontroll med vareførselen eller annen gjensidig bistand med annen stat, kan den andre statens regler om vareførsel anvendes og håndheves under utøvelse av myndighet for den andre staten. Også andre bestemmelser kan håndheves, dersom overenskomsten gir grunnlag for det. Adgangen etter første punktum gjelder innenfor særskilte fastsatte kontrollområder på norsk område etter § 9-2.

(2) Håndheving etter første ledd kan foretas av den annen stats tjenestepersonell eller av norsk tjenestepersonell, eller av begge staters tjenestepersonell.

(3) Tvangsmidler etter den annen stats lovgivning kan bare anvendes på norsk område ved undersøkelser i umiddelbar sammenheng med en overtredelse av § 12-5 om straff for ulovlig vareførsel.

(4) Er en vare gjenstand for inndragning etter begge staters lovgivning, skal inndragningen fortrinnsvis skje til fordel for den stat der beslaget fant sted, hvis ikke annet i det enkelte tilfelle blir avtalt mellom de to staters myndigheter.

(5) Departementet kan gi forskrift om håndheving av annen stats tollbestemmelser etter denne paragraf.

§ 9-2 *Fastsettelse av særskilt kontrollområde*

(1) Til gjennomføring av overenskomst med annen stat om samarbeid om innhenting av opplysninger om og kontroll med vareførselen eller annen gjensidig bistand, kan det fastsettes et særskilt kontrollområde:

a) langs grensen mot vedkommende stat som tilsvarer et lignende område på denne statens område. Kontrollområdets bredde på norsk område må ikke overstige 15 kilometer

b) andre steder på norsk område, som omfatter veistrekninger, jernbanestrekninger med ett eller flere stasjonsområder, landingsplasser for luftfartøyer, skipsleder eller havneområder, når samarbeidet om kontroll med vei-, jernbane-, luft- eller sjøtrafikken gjør dette nødvendig.

(2) § 9-1, § 9-3 annet ledd, § 9-4 første ledd og § 9-5 gjelder også utenfor kontrollområdene, dersom formålet er å undersøke om det foreligger forsøk på ulovlig vareførsel, og forfølgelsen av den mistenkte ut over kontrollområdet skjer i umiddelbar sammenheng med gjerningen.

(3) Departementet kan gi forskrift om utstrekningen av de særskilte kontrollområder etter denne paragraf, herunder om tollmyndighetenes kontrollvirksomhet i og utenfor disse kontrollområdene.

§ 9-3 *Håndheving av norske bestemmelser om vareførsel på annen stats territorium mv.*

(1) Norske bestemmelser om inn- og utførsel og andre bestemmelser om trafikken som tollmyndighetene håndhever, kan etter overenskomst med annen stat anvendes på denne statens område.

(2) Den andre statens tjenestepersonell kan gis myndighet til, helt eller delvis, å håndheve bestemmelser som nevnt i første ledd på den annen stats område, eller i kontrollområde på norsk område.

(3) Departementet kan gi forskrift om håndheving av norske bestemmelser etter denne paragraf, herunder om i hvilken utstrekning tollmyndighet skal overføres til fremmed stats tjenestepersonell.

§ 9-4 *Tjenestepersonell som utøver annen stats myndighet*

(1) Tjenestepersonell som utøver annen stats myndighet innen kontrollområder på norsk område, etter overenskomst med vedkommende stat, skal anses som offentlig tjenestepersonell etter straffeloven §§ 155, 156, 160 og 162. Straffeloven §§ 155, 156, 160 og 162 gjelder også for handlinger foretatt på annens stats territorium, overfor tjenestepersonell som utfører norsk myndighet etter overenskomst med annen stat.

(2) Norsk tjenestepersonell som utfører annen stats myndighet etter overenskomst om samarbeid med annen stat, skal under slik tjeneste anses som offentlig tjenestepersonell etter straffeloven §§ 171 til 174 og etter lov 16. juni 2017 nr. 67 om statens ansatte mv.

(3) Annen stats tjenestepersonell som utfører norsk myndighet etter overenskomst om tollsamarbeid med vedkommende annen stat, er ikke underlagt norsk straffe- eller disiplinærmyndighet for handlinger foretatt under slik tjeneste. Deres fullmakt til å utføre norsk myndighet kan tas tilbake av vedkommende norske myndighet.

§ 9-5 *Overgivelse av person til annen stats kontrollmyndighet mv.*

(1) Den som i forbindelse med iverksatt eller tilsiktet iverksatt handling, pågripes innen kontrollsonen på norsk territorium, fordi vedkommende med skjellig grunn mistenkes for brudd på annens stats bestemmelser, jf. § 9-1 første ledd, kan umiddelbart føres til den annen stats toll- eller politimyndighet, dersom det ikke foreligger spesielle grunner mot det, og:

a) den mistenkte er ukjent og unndrar seg å oppgi navn og hjemsted, eller det er skjellig grunn til mistanke om at den mistenktes opplysninger er uriktige

b) den mistenkte ikke har hjemsted i Norge eller den annen stat, og det er skjellig grunn til å frykte for at den mistenkte ved å begi seg til en tredje stat vil unndra seg rettergang og straff

c) det ellers med skjellig grunn kan antas at den mistenkte vil unndra seg rettergang og straff, eller ved unndragelse av bevis eller på annen måte vil vanskeliggjøre sakens utredning.

(2) Dersom lovbruddet er begått før overlevering som nevnt i første ledd fra annen stat til norsk toll- eller politimyndighet, må den overleverte ikke straffeforfølges eller straffes for annet lovbrudd enn overtredelse av de bestemmelser som er nevnt i § 9-1 første ledd. Dette gjelder likevel ikke dersom:

a) særskilt tillatelse er gitt av den stat der den overleverte er pågrepet

b) den overleverte selv i rettsmøte har samtykket i det

c) den overleverte har unnlatt å forlate landet innen en måned etter rettergang og gjennomført straff eller annen reaksjon som måtte være ilagt den overleverte for lovbrudd som har vært årsak til overleveringen

d) den overleverte har vendt tilbake til landet etter å ha forlatt det.

(3) Den overleverte må ikke utleveres til en tredje stat, hvis ikke den stat hvor den overleverte er pågrepet, har gitt tillatelse til det.

(4) Bestemmelsene i annet og tredje ledd gjelder ikke norsk statsborger med hjemsted i Norge.

(5) Departementet kan gi forskrift om overføring og utlevering av person etter denne paragrafen.

§ 9-6 *Bruk av annen stats tollsegl*

(1) Utøves norsk myndighet etter overenskomst med annen stat om samarbeid eller annen gjensidig bistand i saker om kontroll av vareførsel, kan den annen stats tollsegl benyttes som norsk tollsegl.

§ 9-7 *Hjelp fra andre norske myndigheter*

(1) Paragraf 8-15 første ledd skal gjelde tilsvarende når annen stats tjenestepersonell utfører norsk eller fremmed stats myndighet på norsk område etter

overenskomst med annen stat om samarbeid eller annen gjensidig bistand i saker om innhenting av opplysninger om og kontroll med vareførselen.

§ 9-8 *Utteksling av opplysninger med annen stat*

(1) Til gjennomføring av overenskomst med annen stat om samarbeid om innhenting av opplysninger om og kontroll med vareførselen eller annen gjensidig bistand, kan tollmyndighetene, uten hinder av taushetsplikt, utveksle opplysninger til bruk for vedkommende stats myndigheter for å sikre overholdelse av bestemmelser om transittering og vareførsel, og hindre og forfølge overtredelser av nevnte bestemmelser.

(2) Bestemmelser i lov om plikt til å gi opplysninger til bruk for myndighetene ved utskrivning av skatt eller offentlig avgift, gjelder tilsvarende, når det med hjemmel i overenskomst med fremmed stat innhentes opplysninger til bruk for utenlandsk tollmyndighet.

(3) Departementet kan gi forskrift om tollmyndighetenes utveksling av opplysninger med annen stat etter denne paragraf, herunder fastsette at tollmyndighetene under forbehold om gjensidighet kan utveksle slike opplysninger med tollmyndighet i annen stat uten at formell overenskomst med vedkommende stat er inngått.

§ 9-9 *Innkreving av krav utskrevet av myndighet i annen stat*

(1) Til gjennomføring av overenskomst med annen stat om samarbeid om innhenting av opplysninger om og kontroll med vareførselen eller annen gjensidig bistand, kan tvangskraftige krav på tollavgift og andre avgifter som er utskrevet av myndighet i annen stat, innkreves av norske myndigheter etter de regler som gjelder for tilsvarende eller lignende norske krav.

(2) Departementet kan gi forskrift om innkreving av krav som nevnt i første ledd.

Kapittel 10 Kontroll med varer som gjør inngrep i immaterialrettigheter

§ 10-1 *Varsel og tilbakehold av varer før midlertidig forføyning*

(1) Tollmyndighetene kan uten hinder av taushetsplikt varsle rettighetshaveren dersom det foreligger begrunnet mistanke om at innførsel eller utførsel av varer som er under tollmyndighetenes kontroll, vil utgjøre et inngrep i en immaterialrettighet som nevnt i tvisteloven § 28 A-1 tredje ledd første punktum. Foruten grunnlaget for mistanken skal det i varselet, i den utstrekning disse er kjent for tollmyndighetene, gis opplysninger om avsenders og mottakers navn og adresse, varenes opprinnelse, varenes art og antallet varer. Tollmyndighetene kan holde varene tilbake i inntil ti virkedager regnet fra da varselet ble gitt.

(2) Mottaker eller dennes representant skal varsles når tollmyndighetene varsler rettighetshaver eller holder tilbake varer etter første ledd.

(3) Kapitlet her gjelder tilsvarende ved innførsel eller utførsel av varer som krenker markedsføringsloven § 30, og ved innførsel eller utførsel av varer som

krenker markedsføringsloven §§ 25 og 26, når krenkelsen består i etterligning av annens produkt, kjennetegn, reklamemidler eller andre frembringelser.

(4) Departementet kan gi forskrift om at rettighetshavere oppfordres til å gi tollmyndighetene opplysninger med sikte på å avdekke varer som nevnt i første ledd, og om hvem som skal motta varsel på vegne av rettighetshaver.

§ 10-2 *Midlertidig forføyning*

(1) I midlertidige forføyninger til sikring av immaterialrettigheter etter tvisteloven § 34-7, skal det angis hvilke varer tollmyndighetene skal holde tilbake og i hvor lang tid tollmyndighetene skal søke å avdekke slike varer. Retten underretter tollmyndighetene om forføyningen. Er saksøkeren pålagt å stille sikkerhet for mulig erstatning til varens eier eller mottaker, underrettes tollmyndighetene først når saksøkeren har stilt sikkerhet. I underretningen skal retten ta med de tilleggsopplysninger om varene som den har kjennskap til og som kan hjelpe tollmyndighetene til å avdekke varer som skal holdes tilbake.

(2) Når tollmyndighetene har mottatt underretning fra tingretten om å holde angitte varer tilbake fra frigjøring, skal tollmyndighetene søke å avdekke slike varer som mottas til tollbehandling.

3) Departementet kan gi forskrift om tollmyndighetenes kontroll av varer som skal holdes tilbake til sikring av immaterialrettigheter etter denne paragraf.

§ 10-3 *Varsel mv. ved tilbakehold av varer*

(1) Når tollmyndighetene har avdekket varer som skal holdes tilbake på grunnlag av en midlertidig forføyning, skal de straks varsle tingretten, saksøkeren, mottakeren av varen, og i tilfelle den som representerer mottakeren overfor tollmyndighetene, eller som på mottakerens vegne har omsorg for varen ved innførsel. I varselet skal det opplyses om at varene blir holdt tilbake i samsvar med den midlertidige forføyningen inntil retten eller saksøkeren bestemmer annet, eller retten gir beskjed om at forføyningen er rettskraftig opphevet eller falt bort. I varselet til saksøkeren skal det i tillegg, i den utstrekning disse er kjent for tollmyndighetene, gis slike opplysninger om avsender, mottaker og varene som nevnt i § 10-1 første ledd annet punktum.

(2) Når retten mottar varsel fra tollmyndighetene etter første ledd, skal den straks sette en kort frist for saksøkeren til å reise søksmål mot mottakeren av varen om det krav forføyningen skal sikre, med mindre retten allerede har fastsatt en slik frist. Er forføyningen besluttet uten innkalling til muntlig forhandling, kan mottakeren av varen og enhver annen som er rammet av forføyningen kreve etterfølgende muntlig forhandling etter tvisteloven § 32-8.

(3) Tollmyndighetene kan etter begjæring beslutte at rettighetshaveren, mottakeren eller dennes representant, skal gis adgang til å undersøke varer som holdes tilbake etter § 10-1 første ledd, eller på grunnlag av en midlertidig forføyning hos tollmyndighetene. Tollmyndighetene kan også beslutte at eksemplarer av slike varer skal overlates til rettighetshaveren for undersøkelser. Varer som overlates til rettighetshaveren skal returneres så snart undersøkelsene er fullført eller

tilbakeholdet har falt bort. Rettighetshaveren er ansvarlig for skade på varer som oppstår i forbindelse med undersøkelser etter leddet her.

(4) Departementet kan gi forskrift om tollmyndighetenes varsling av tiltak til sikring av immaterialrettigheter etter paragrafen her.

§ 10-4 *Deklarering, ansvar for lagerleie, destruksjon av varer m.m.*

(1) Tollmyndighetenes tilbakeholdelse av varer etter § 9-1 første ledd eller på grunnlag av en midlertidig forføyning, endrer ikke plikten til å deklare varen og til å svare tollavgift og omkostninger. Rettighetshaveren er ansvarlig for kostnadene til lagerleie i tidsrommet varen holdes tilbake etter § 10-1 første ledd eller på grunnlag av en midlertidig forføyning, og skal varsles etter skattebetalingsloven § 14-10 annet ledd, på samme måte som mottakeren av varen, før varen kan tvangsselges på grunn av manglende betaling av lagerleie.

(2) Varer kan ikke tvangsselges etter §§ 4-2, 4-27 og 4-32 så lenge de holdes tilbake etter § 10-1 første ledd eller på grunnlag av en midlertidig forføyning. Det samme gjelder hvis det er fastslått ved dom eller følger av en bindende avtale mellom rettighetshaveren og mottakeren eller dennes representant at varen utgjør inngrep i en immaterialrettighet.

(3) Tollmyndighetene kan besørge destruksjon av varer som holdes tilbake, eller andre tiltak som gjelder varen, når dette følger av dom eller når mottakeren eller dennes representant har gitt samtykke til det. Rettighetshaveren er ansvarlig overfor tollmyndighetene for kostnader tollmyndighetene påføres i forbindelse med destruksjon av varer eller andre tiltak som gjelder varen.

§ 10-5 *Opphevelse og bortfall av forføyning*

(1) Opphever retten forføyningen, eller treffer den avgjørelse om at forføyningen er falt bort, skal den underrette tollmyndighetene om det når avgjørelsen er rettskraftig. I tilfeller som nevnt i tvisteloven § 34-6 kan tollmyndighetene anmode retten om å treffe avgjørelse om at forføyningen er falt bort.

(2) Departementet kan gi forskrift om opphevelse og bortfall av midlertidig forføyning etter denne paragrafen.

Kapittel 11 Tilbakehold og beslag av varer mv.

§ 11-1 *Tilbakehold av betalingsmidler*

(1) Tollmyndighetene kan holde tilbake kontanter og andre betalingsmidler til sikring av gebyr som kan ilegges etter 12-3 for brudd på opplysningsplikten.

§ 11-2 *Tilbakehold av vare ved brudd på regler om tollbehandling mv.*

(1) Tollmyndighetene kan holde tilbake eller innhente vare som ikke blir tollbehandlet i samsvar med § 3-1, og vare som er disponert over i strid med vilkår eller plikter som følger av tollbehandlingen.

(2) Retten til å innhente varer opphører dersom varen er overdratt, og ny eier ikke kjente eller burde kjent til at varen ikke er tollbehandlet eller er disponert over i strid med det som er angitt ved tollbehandlingen.

(3) Departementet kan gi forskrift om behandling av varer som er holdt tilbake, herunder om dekning av kostnader som påløper.

§ 11-3 *Tilbakehold av vare som inn- eller utføres uten nødvendig tillatelse*

(1) Tollmyndighetene kan holde tilbake eller innhente vare som inn- eller utføres uten nødvendig tillatelse etter annen lov.

(2) Deklaranten skal underrettes om at varen er tilbakeholdt og varsles om at varen kan bli destruert etter § 11-8 annet ledd.

(3) Departementet kan gi forskrift om behandling av varer som er holdt tilbake, herunder om dekning av kostnader som påløper.

§ 11-4 *Beslag av vare og transportmiddel mv.*

(1) Er det skjellig grunn til mistanke om overtredelse av straffebestemmelsene i denne loven, kan tollmyndighetene ta beslag i vare det kan bli tale om å inndra etter straffeloven kapittel 13. Det samme gjelder transportmiddel og andre gjenstander som har vært brukt ved overtredelsen.

§ 11-5 *Behandling av beslaglagt vare mv.*

(1) Tollmyndighetene kan ta varer og transportmidler mv. som er beslaglagt etter § 11-4 i forvaring frem til det foreligger endelig avgjørelse om inndragning, med mindre varen overleveres politi eller påtalemyndigheten.

(2) Vare som er utsatt for hurtig bedervelse og levende dyr kan tillates deklarerert for tollprosedyren overgang til fri disponering. Tollbehandles varen skal det samtidig deponeres et beløp som svarer til varens verdi eller stilles annen sikkerhet for beløpet. Dersom eieren ikke vil overta varen, eller eieren er ukjent, kan varen selges etter § 11-7.

(3) Varer og transportmidler mm som er beslaglagt, skal leveres tilbake til eieren eller den som hadde varen eller tingen med seg ved inn- eller utførsel dersom inndragning ikke finner sted. Dersom vedkommende ikke er kjent eller har ukjent adresse i Norge, kan det som er beslaglagt selges etter § 11-7.

(4) Departementet kan gi forskrift om behandling av varer som er beslaglagt, herunder at også andre varer kan utleveres på vilkår som nevnt i annet ledd, og om dekning av kostnader som påløper ved beslaget.

§ 11-6 *Tilbakehold av ting til sikring av inndragningsbeløp og bøter*

(1) Transportmiddel og andre ting som har vært brukt ved overtredelse av straffebestemmelsene i denne lov, kan tilbakeholdes til sikring av inndragningsbeløp og bøter som eieren eller noen i tjeneste på transportmiddelet er eller antas å ville bli ilagt i anledning av overtredelsen, såfremt overtredelsen gjelder en vare som er toll- eller avgiftspliktig ved innførsel.

(2) Ting som er tilbakeholdt med hjemmel i første ledd kan selges til dekning av det beløp tilbakeholdelsen gjelder og påløpte omkostninger dersom beløpet ikke er betalt eller sikret på annen måte innen en måned etter at fastsettelsen av kravet er blitt endelig. Salget skal skje etter reglene i § 11-7.

§ 11-7 *Salg av varer mv.*

(1) Vare som er tilbakeholdt etter § 11-2 eller faller inn under § 11-5 annet og tredje ledd og § 11-6 annet ledd kan selges etter reglene om tvangssalg i skattebetalingsloven § 14-10. Tollmyndighetene kan i særlige tilfeller bestemme at varen istedenfor å selges skal tas hånd om på annen måte.

§ 11-8 *Destruksjon av varer*

(1) Vare som er tilbakeholdt etter § 11-2 eller beslaglagt etter § 11-4 jf. § 11-5 annet og tredje ledd kan destrueres når det anses nødvendig fordi varen er lite holdbar eller holder på å bli ødelagt.

(2) Varer som er tilbakeholdt etter § 11-3 kan destrueres dersom mottakeren av varen er varslet og har gitt samtykke til destruksjon innen en måned regnet fra da varslet ble gitt. Samtykke anses å være gitt når mottakeren av varen innen fristen ikke skriftlig har motsatt seg at varen destrueres.

(3) Ved destruksjon av vare plikter deklaranter eller mottakeren av varen å dekke omkostningene ved destruksjonen og de omkostninger som tidligere er påløpt.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om varer som kan destrueres, herunder om mulig varsel til eier av varen.

Kapittel 12 Administrative reaksjoner og straff

§ 12-1 *Tvangsmulkt*

(1) For å fremtvinge levering av pliktige opplysninger kan tollmyndighetene ilegge den som har plikt til å gi opplysninger etter §§ 8-10 til 8-12, en daglig løpende tvangsmulkt når opplysningene ikke gis innen de fastsatte frister. Det samme gjelder når det er åpenbare mangler ved de opplysningene som er gitt. Tvangsmulkt kan også ilegges den som ikke retter seg etter et pålegg om bokføring etter § 8-17 innen den fastsatte fristen.

(2) Samlet tvangsmulkt etter første ledd første og annet punktum kan ikke overstige 50 ganger rettsgebyret.

(3) Tvangsmulkt etter første ledd tredje punktum skal utgjøre ett rettsgebyr per dag, jf. rettsgebyrloven § 1 annet ledd. I særlige tilfeller kan tvangsmulkten settes lavere eller høyere, men ikke høyere enn ti rettsgebyr per dag. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige én million kroner.

(4) Ved et vedtak om tvangsmulkt kan forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16 unnlates. I melding om vedtak om tvangsmulkt, skal tollmyndighetene opplyse om hvilke plikter som ikke anses å være oppfylt, frist for når tvangsmulkten begynner å løpe og størrelsen på tvangsmulkten.

§ 12-2 *Overtredelsesgebyr*

- (1) Tollmyndighetene kan ilegge overtredelsesgebyr overfor den som
 - a) ved innførsel av varer ikke oppfyller plikter ved ankomst til tollområdet etter kapittel 2
 - b) innfører en vare til tollområdet uten å underlegge varen en tollprosedyre etter kapittel 3 om tollbehandling

- c) disponerer over en vare i strid med vilkår eller plikter som følger av den deklarererte tollprosedyren, jf. kapittel 4 om tollprosedyrer ved innførsel
- d) ved utførsel av varer ikke oppfyller plikter etter kapittel 5 om plikter ved avreise fra tollområdet og tollprosedyren utførsel
- e) gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til tollmyndighetene
- f) i Norge utsteder eller foranlediger utstedt uriktig eller ufullstendig opprinnelsesbevis som er bestemt til å tjene som bevis ved tollbehandling av en vare i et annet land, jf. § 5-6
- g) ikke medvirker til kontroll etter 8-13.

(2) Overtredelsesgebyr etter første ledd bokstav h kan utgjøre inntil 50 rettsgebyr, jf. rettsgebyrloven § 1 annet ledd.

(3) Overtredelsesgebyr ilegges ikke dersom oppfyllelse var umulig på grunn av forhold som ikke skyldtes den ansvarlige.

(4) Vedtak om overtredelsesgebyr skal ikke iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

(5) Dersom den som er ilagt overtredelsesgebyr vil prøve vedtakets gyldighet for domstolene, skal vedtaket, dersom parten ber om det, ikke iverksettes før søksmålsfristen løper ut eller en endelig rettsavgjørelse foreligger.

(6) Departementet kan gi forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr.

§ 12-3 *Overtredelsesgebyr ved brudd på opplysningsplikten for betalingsmidler*

(1) Ved brudd på opplysningsplikten for kontanter og andre betalingsmidler kan tollmyndighetene ilegge et overtredelsesgebyr på inntil 30 prosent av betalingsmiddelets pålydende.

(2) Departementet kan gi forskrift om beregning og utmålingen av gebyret.

12-4 *Bortfall av adgangen til å representere deklaranten*

(1) Tollmyndighetene kan forby den som har opptrådt i strid med loven eller i strid med meddelt tillatelse, adgang til å representere en deklarant av varer ved tollbehandlingen. Handlingen må ha vært av en slik karakter at vedkommende ikke anses skikket eller egnet til å opptre som representant ved tollbehandlingen. Vedtaket skal gjelde for en bestemt periode.

(2) Departementet kan gi forskrift om adgangen til å representere deklaranten ved tollbehandlingen.

§ 12-5 *Straff for ulovlig vareførsel*

(1) Med bot eller fengsel inntil to år straffes den som

- a) ved ankomst til tollområdet unnlater å fremlegge en vare for tollmyndighetene etter § 2-4
- b) innfører en vare til tollområdet uten å underlegge varen en tollprosedyre etter kapittel 3 om tollbehandling
- c) disponerer over en vare i strid med vilkår eller plikter som følger av den deklarererte tollprosedyren, jf. kapittel 4 om tollprosedyrer ved innførsel
- d) ved utførsel av en vare ikke oppfyller plikten til å fremlegge varen etter § 5-4, underlegge varen tollprosedyren utførsel etter § 5-5 eller disponerer

over varen i strid med vilkår eller plikter som følger av prosedyren utførelse

- e) i Norge utsteder eller foranlediger utstedt uriktig eller ufullstendig opprinnelsesbevis som er bestemt til å tjene som bevis ved tollbehandling av en vare i et annet land, jf. § 5-6.

§ 12-6 *Straff for brudd på lås eller segl mv.*

(1) Med bot eller fengsel inntil to år straffes den som rettsstridig bryter:

- a) tollmyndighetenes lås eller segl
- b) lås eller segl påsatt eller godkjent av utenlandsk tollmyndighet som Norge etter konvensjon er forpliktet til å godta, eller
- c) annen stats tollsegl som er benyttet etter § 9-6.

(2) Er lås eller segl som nevnt i første ledd rettsstridig brutt, straffes den som er ansvarlig for låsen eller seglet med bøter hvis bruddet skyldes forsømmelse fra vedkommendes side, eller hvis vedkommende ikke etter bruddet har truffet forvarlige tiltak for å hindre at noen vare kunne fjernes eller forandres.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende når noen rettsstridig skaffer seg adgang til en vare som er under lås eller segl, selv om låsen eller seglet ikke er blitt brutt.

§ 12-7 *Straff for unnlatt medvirkning til kontroll mv.*

Med bot eller fengsel inntil to år straffes den som unnlater å medvirke til kontroll eller yte bistand etter §§ 8-5 og 8-13.

§ 12-8 *Grov overtredelse*

Grov overtredelse av §§ 12-5 og 12-6 straffes med bot eller fengsel inntil seks år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, skal det legges vekt på om den

- a) har stort omfang
- b) kunne ha ledet til unndragelse av et betydelig beløp i skatter eller avgifter
- c) er utført på en måte som i særlig grad har gjort den vanskelig å oppdage
- d) gjelder varer som er forbudt eller underlagt særlige vilkår for inn- og utførelse
- e) er begått ved flere anledninger eller over lengre tid
- f) er begått av flere i felleskap eller har et planmessig eller organisert preg
- g) er utført ved å misbruke stilling eller tillitsforhold
- h) er utført under utøvelse av næring eller varen var bestemt til omsetning.

(2) Flere overtredelser kan ses i sammenheng ved avgjørelse av om overtredelsen er grov.

(3) Denne paragrafen kommer til anvendelse også om det foreligger uvitenhet med hensyn til de momenter som gjør handlingen grov, når uvitenheten er grovt uaktsom.

§ 12-9 *Uaktsom overtredelse*

Med bot eller fengsel inntil seks måneder straffes uaktsom overtredelse som nevnt i § 12-5. Dersom overtredelsen anses som grov, jf. § 12-8, kan fengsel inntil to år anvendes.

§ 12-10 *Grovt uaktsom overtredelse*

Med bot eller fengsel inntil ett år straffes grovt uaktsom overtredelse som nevnt i §§ 12-5 og 12-6. Dersom overtredelsen anses som grov, jf. § 12-8, kan fengsel inntil seks år anvendes.

§ 12-11 *Forenklet forelegg – mindre alvorlig overtredelse*

(1) For mindre alvorlig overtredelse kan straff ilegges ved forenklet forelegg etter faste satser på stedet eller i ettertid. I slikt forelegg kan straffebudet og det straffbare forholdet betegnes ved stikkord eller på lignende måte.

(2) Forelegget skal omfatte inndragning av de varer som har vært gjenstand for overtredelsen. I stedet for varene kan inndras det beløp som svarer til varenes verdi.

(3) Tolltjenestepersonell kan gis myndighet til å utferdige forenklet forelegg.

(4) Forelegg som er skrevet ut på stedet, faller bort dersom det ikke straks vedtas. Er siktede under 18 år, kan det gis en kort frist for vedtagelsen av forelegget. For forelegg som er skrevet ut i ettertid, gjelder straffeprosessloven § 256 nr. 5 tilsvarende. Slikt forelegg faller bort dersom det ikke vedtas innen fristen.

(5) Påtalemyndigheten kan til gunst for siktede oppheve et vedtatt forelegg.

(6) Departementet kan gi forskrift om bruk av forenklet forelegg etter denne paragrafen, herunder hvilke overtredelser som omfattes, bøtesatser, subsidiær fengselsstraff, inndragning og fremgangsmåten når forelegget skrives ut i ettertid.

Kapittel 13 Handelstiltak

§ 13-1 *Opplysningsplikt i handelstiltakssaker*

(1) Dersom det vurderes å iverksette handelstiltak mot visse vareslag etter dette kapitlet eller forlenge allerede iverksatte tiltak, kan departementet, eller den myndighet departementet bestemmer, innhente eller la innhente nærmere opplysninger om priser, produksjon, omsetning, fortjeneste og andre forhold vedrørende slike eller lignende vareslag, utenlandske så vel som innenlandske.

(2) Plikt til å fremlegge opplysninger som nevnt i første ledd, påhviler enhver som innfører, produserer, bearbeider eller omsetter slike varer. Opplysningsplikt har også

a) myndigheter som har til oppgave å føre kontroll med at bestemmelsene i konkurranselovgivningen overholdes

b) myndigheter som har til oppgave å gjennomføre regulering og kontroll av vareførselen.

(3) Opplysningspliktige etter første og annet ledd kan meddele opplysninger uten hinder av den taushetsplikt som ellers påhviler dem. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at regnskapsmateriale, bøker og dokumenter som befinner seg hos slike myndigheter, blir kontrollert etter § 8-13.

(4) Departementet kan gi forskrift om undersøkelsesmyndighet og opplysningsplikt etter denne paragrafen.

§ 13-2 *Handelstiltak mot dumping (antidumpingtiltak)*

(1) Finner departementet at det foreligger dumping, og at dumpingene volder eller truer med å volde vesentlig skade for næringsvirksomhet i tollområdet eller vesentlig forsinkelse av slik virksomhet, kan Kongen, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon, eller av folkeretten for øvrig, iverksette antidumpingtiltak. Slikt tiltak kan også iverksettes etter anmodning fra et tredjeland, der dumpingene volder eller truer med å volde vesentlig skade for en næringsvirksomhet i vedkommende land.

(2) Antidumpingtiltak i form av en særskilt antidumpingtollavgift må ikke pålegges utover hva som antas å motsvare dumpingmarginen, slik denne beregnes etter § 13-3. Antidumpingtollavgift pålegges innførsel av dumpet vare som har forårsaket skade, unntatt varer fra leverandører som har gitt pristilsagn. Dersom det er praktisk mulig, skal det fremgå av pålegget hvilke leverandører tiltaket retter seg mot.

(3) Antidumpingtiltaket skal bare gjelde så lenge det er nødvendig for å motvirke skade som følger av dumping, og tiltaket skal reduseres dersom en nærmere vurdering tilsier dette. Når det er grunn til det, skal myndighetene av eget tiltak eller på anmodning, vurdere om det etter en viss tid er nødvendig å opprettholde tiltaket.

(4) Antidumpingtiltak kan iverksettes som midlertidig tiltak. Tiltaket kan tidligst iverksettes 60 dager etter at formelle undersøkelser ble innledet og kunngjort. Et midlertidig tiltak skal vare så kort som mulig og ikke lenger enn fire måneder. Dersom eksportører som representerer en betydelig andel av den aktuelle handelen ber om det, kan tiltaket vare i inntil seks måneder. Varigheten kan utvides til henholdsvis seks og ni måneder dersom undersøkelsene viser at en tollavgift som er lavere enn dumpingsmarginen, vil være tilstrekkelig til at det ikke påføres noen skade.

(5) Antidumpingtiltak skal oppheves senest fem år etter den dag det ble iverksatt, med mindre det på grunnlag av en fornyet gjennomgang er sannsynliggjort at dumpingene og skaden fortsetter eller vil oppstå på ny.

(6) Søksmål om gyldigheten av vedtak om å iverksette antidumpingtiltak behandles i Oslo tingrett som førsteinstans. Retten skal påse at saksbehandlingen påskyndes.

(7) Departementet skal i forskrift kunngjøre iverksettelse av antidumpingtiltak. Dersom det er mulig, skal kunngjøringen opplyse om hvilke leverandører som er omfattet.

(8) Departementet kan gi forskrift om antidumpingtiltak etter denne paragrafen.

§ 13-3 *Definisjon av dumping*

(1) Med dumping menes innførsel av vare

- a) til en pris som er lavere enn den under vanlige handelsforhold sammenlignbare pris ved salg av tilsvarende vare bestemt til forbruk i vedkommende eksportland eller

b) hvis slik hjemmemarkedspris i eksportlandet ikke foreligger, til en pris som enten

1. er lavere enn den under vanlige handelsforhold høyeste sammenlignbare eksportpris for tilsvarende vare som utføres til noe annet land, eller

2. er lavere enn hva det koster å fremstille varen i opprinnelseslandet med et rimelig tillegg for administrasjons- og salgskostnader og generelle kostnader samt fortjeneste.

(2) Ved sammenligning av prisene skal det tas hensyn til ulikheter i salgs- og leveringsvilkår, transportkostnader, beskatning og andre forhold av betydning for sammenligningen.

(3) Definisjonen i første ledd kan fravikes dersom antidumpingtiltaket iverksettes innenfor folkerettslige rammer som åpner for dette.

§ 13-4 *Undersøkelser mv. i antidumpingsaker*

(1) Klage over dumpingimport skal rettes til departementet, og vedlegges nødvendig bevismateriale. Vedtak om ileggelse av antidumpingtiltak og midlertidige tiltak skal bare treffes etter forutgående formelle undersøkelser. Innledning og avslutning av slike undersøkelser skal departementet kunngjøre, og berørte parter skal orienteres. Departementet kan som ledd i saksforberedelsen, innhente råd fra et særlig oppnevnt utvalg, og overlate til andre tilsyns- eller kontrollmyndigheter å foreta undersøkelser.

(2) Undersøkelsene skal umiddelbart innstilles dersom det ikke foreligger tilstrekkelige bevis, der dumpingmarginen er minimal, eller volumet er ubetydelig. De berørte parter skal gjøres kjent med de opplysninger som er fremlagt, og gis anledning til å legge frem ytterligere bevismateriale som måtte ha relevans. Undersøkelsene skal normalt være avsluttet innen ett år, og i alle tilfeller innen 18 måneder etter at de er igangsatt.

(3) Opplysninger overgitt undersøkelsesmyndighetene under forutsetning om fortrolighet, skal undergis taushetsplikt så langt annet ikke følger av lov.

(4) Departementet kan gi forskrift om saksbehandling i dumpingsaker etter denne paragrafen, herunder om undersøkelsesprosedyrer, notifikasjon, kunngjøring og iverksettelse av vedtak om antidumpingtiltak og om betaling og tilbakebetaling.

§ 13-5 *Handelstiltak mot subsidier (utjevningstiltak)*

(1) Finner departementet at det foreligger direkte eller indirekte subsidiering av varer som eksporteres til Norge, og at subsidieringen volder eller truer med å volde vesentlig skade, kan Kongen, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon, eller av folkeretten for øvrig, iverksette utjevningstiltak.

(2) Utjevningstiltak i form av en særskilt utjevningstollavgift må ikke overstige hva som antas å motsvare den subsidie som er fastslått, beregnet per enhet av den subsidierte og eksporterte varen. Vedtak etter første ledd skal uttrykkelig gjøre rede for utregningsmåten i det enkelte tilfelle, og den skal være i samsvar med de avtaleforpliktelser som gjelder. Utjevningstollavgift skal pålegges all subsidiert vare

som har forårsaket skade, unntatt varer fra leverandører som har gitt avkall på de aktuelle subsidiene, eller som har gitt pristilsagn.

(3) Utjevningstiltaket skal bare gjelde så lenge det er nødvendig for å motvirke den skade som subsidiene forårsaker. Tiltaket skal reduseres dersom en nærmere vurdering tilsier dette.

(4) Utjevningstiltak kan iverksettes som midlertidige tiltak. Tiltaket kan tidligst iverksettes 60 dager etter at formelle undersøkelser ble innledet og kunngjort. Slikt midlertidig tiltak kan ikke vare lenger enn 120 dager.

(5) Søksmål om gyldigheten av vedtak om å iverksette utjevningstiltak behandles i Oslo tingrett som førsteinstans. Retten skal påse at saksbehandlingen påskyndes.

(6) Departementet skal i forskrift kunngjøre iverksettelse av utjevningstiltak. Dersom det er mulig, skal kunngjøringen opplyse om hvilke leverandører som er omfattet av tiltaket.

(7) Departementet kan gi forskrift om handelstiltak etter denne paragrafen.

§ 13-6 *Definisjon av subsidier*

(1) Med subsidier menes økonomisk bidrag fra offentlig myndighet når det gis en fordel ved at

a) det offentliges praksis innebærer direkte pengeoverføringer (gave, lån, kapitaltilførsel mv.), eller potensielle direkte overføringer av penger eller forpliktelser (lånegarantier mv.)

b) offentlige krav som ellers er forfalt, frafalles eller ikke innkreves

c) det offentlige leverer varer eller yter tjenester ut over generell infrastruktur, eller kjøper varer

d) det offentlige foretar innbetalinger til en finansieringsordning, eller overlater til, eller pålegger, en privat aktør en eller flere oppgaver som vanligvis hører under det offentlige, og som er beskrevet i bokstav a til c, og dette uten reell grunn avviker fra den praksis det offentlige vanligvis følger

e) det gis en eller annen form for inntekts- eller prisstøtte som direkte eller indirekte bevirker økning i eksporten av en vare.

(2) Definisjonen i første ledd kan fravikes såfremt utjevningstiltaket iverksettes innenfor folkerettslige rammer som åpner for dette.

§ 13-7 *Undersøkelser mv. i subsidiesaker*

(1) Klage over subsidiert import skal rettes til departementet og vedlegges nødvendig bevismateriale. Vedtak om ileggelse av utjevningstiltak og midlertidige tiltak skal bare treffes etter forutgående formelle undersøkelser. Innledning og avslutning av slike undersøkelser skal departementet kunngjøre, og berørte parter skal orienteres. Departementet kan som et ledd i saksforberedelsen innhente råd fra et særlig oppnevnt utvalg, og overlate til andre tilsyns- eller kontrollmyndigheter å foreta undersøkelser.

(2) Undersøkelsene skal umiddelbart innstilles dersom det ikke foreligger tilstrekkelige bevis, dersom subsidieandelen er minimal, eller volumet er ubetydelig. De berørte parter skal gjøres kjent med de opplysninger som er fremlagt, og gis

anledning til å legge frem ytterligere bevismateriale som måtte ha relevans. Undersøkelsene skal normalt være avsluttet innen ett år, og i alle tilfeller innen 18 måneder etter at de er igangsatt.

(3) Opplysninger overgitt undersøkelsesmyndighetene under forutsetning om fortrolighet, skal undergis taushetsplikt så langt annet ikke følger av lov.

(4) Departementet kan gi forskrift om saksbehandling i subsidiesaker etter denne paragraf, herunder om undersøkelsesprosedyrer, notifikasjon, kunngjøring og iverksettelse av vedtak om utjevningstiltak, og om betaling og tilbakebetaling.

§ 13-8 *Beskyttelsestiltak og mottiltak*

(1) Finner departementet at en vare som følge av en uforutsett utvikling blir importert i slik økende mengde og under slike forhold at dette volder, eller truer med å volde, alvorlig skade for norske produsenter av lignende eller konkurrerende varer, kan Kongen innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon, eller av folkeretten for øvrig, iverksette beskyttelsestiltak.

(2) Undersøkelser om det er grunn til å iverksette beskyttelsestiltak eller mottiltak etter første ledd, skal gjennomføres slik som bestemt i § 13-9.

Undersøkelsesmyndighetene kan innhente opplysninger etter § 13-1.

(3) Beskyttelsestiltak skal bare anvendes så langt det er nødvendig for å hindre eller rette opp alvorlig skade og å lette nødvendige tilpasninger. Tiltaket skal iverksettes i form av en særskilt tollavgift på angjeldende varer uten hensyn til deres opprinnelse, eller ved kvantitative reguleringer som kan fordeles slik at berørte land gis en forholdsmessig andel. Beskyttelsestiltak skal ikke anvendes utover en periode på fire år, hvis ikke det på nytt fastslås at tiltak fortsatt er nødvendig. Midlertidig beskyttelsestiltak kan iverksettes med inntil 200 dagers varighet.

(4) Kongen kan iverksette avtale med annen stat om handelskompensasjon for negative virkninger av beskyttelsestiltak som nevnt i første ledd.

(5) Dersom norske produsenter rammes av andre lands beskyttelsestiltak, kan Kongen iverksette mottiltak i form av rebalanserende tiltak, herunder opphevelse av tollavgiftsmessige innrømmelser.

(6) Vilkårene nevnt i første og annet ledd kan fravikes såfremt beskyttelsestiltaket iverksettes innenfor folkerettslige rammer som åpner for dette.

(7) Departementet skal i forskrift kunngjøre iverksettelse av beskyttelsestiltak og mottiltak etter denne paragrafen.

(8) Departementet kan gi forskrift om beskyttelsestiltak og mottiltak etter denne paragrafen.

§ 13-9 *Undersøkelser mv. i beskyttelsestiltakssaker*

(1) Beskyttelsestiltak kan iverksettes bare etter forutgående formelle undersøkelser. Innledning og avslutning av slike undersøkelser skal kunngjøres av departementet, og det samme gjelder iverksettelse av beskyttelsestiltak, sammen med opplysninger om omfang og periode vedtaket gjelder for. Fra kunngjøring til iverksettelse skal det gå minst to dager.

(2) Departementet kan som ledd i saksforberedelsen innhente råd fra et særlig oppnevnt utvalg, og overlate til andre tilsyns- eller kontrollmyndigheter å foreta undersøkelser.

(3) Opplysninger overgitt undersøkelsesmyndighetene under forutsetning om fortrolighet, skal undergis taushetsplikt så langt annet ikke følger av lov.

(4) Departementet kan gi forskrift om undersøkelse og saksbehandling i saker om beskyttelsestiltak etter denne paragraf, herunder om undersøkelsesprosedyrer, notifikasjon, kunngjøring og iverksettelse av vedtak om tiltak og om betaling og tilbakebetaling.

§ 13-10 *Spesielle beskyttelsestiltak for landbruksvarer*

(1) Dersom den importerte mengde av en landbruksvare overstiger et nærmere bestemt referansenivå, eller importprisen for en vare faller under en nærmere bestemt referansepris, kan Kongen innenfor rammene av avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon, iverksette spesielle beskyttelsestiltak, herunder pålegge en særskilt tollavgift på vedkommende vare i tillegg til ordinær tollavgift.

(2) Undersøkelser av om det er grunn til å iverksette beskyttelsestiltak eller mottiltak etter første ledd, skal gjennomføres slik som bestemt i § 13-11. Undersøkelsesmyndighetene kan innhente opplysninger etter § 13-1.

(3) Volumbasert beskyttelsestollavgift etter denne paragrafen kan ikke overstige en tredjedel av den ordinære tollavgiftsatsen som gjelder for det året tiltaket ble truffet for.

(4) Departementet skal i forskrift kunngjøre iverksettelse av beskyttelsestiltak etter denne paragrafen.

(5) Departementet kan gi forskrift om økning av toll etter denne paragrafen.

§ 13-11 *Undersøkelser mv. i beskyttelsestiltakssaker for landbruksvarer*

(1) Særlige beskyttelsestiltak for landbruksvarer kan iverksettes bare etter forutgående formelle undersøkelser. Innledning og avslutning av slike undersøkelser skal departementet kunngjøre, og det samme gjelder iverksettelse av slike beskyttelsestiltak, sammen med opplysninger om omfang og periode vedtaket gjelder for. Fra kunngjøring til iverksettelse skal det gå minst to dager.

(2) Opplysninger overgitt undersøkelsesmyndighetene under forutsetning om fortrolighet, skal undergis taushetsplikt så langt annet ikke følger av lov.

(3) Departementet kan gi forskrift om undersøkelse og saksbehandling i saker om særlige beskyttelsestiltak etter denne paragraf, herunder om undersøkelsesprosedyrer, notifikasjon, kunngjøring og iverksettelse av vedtak om tiltak og om betaling og tilbakebetaling.

§ 13-12 *Opphevelse av innrømmelser eller andre forpliktelser*

(1) Kongen kan, i tilfeller hvor Tvisteløsningsorganet i Verdens Handelsorganisasjon gir Norge rett til å oppheve innrømmelser eller andre forpliktelser etter WTO-avtalen, iverksette de tiltak som Tvisteløsningsorganet har gitt sin tilslutning til, herunder endre gjeldende tollavgiftsatter.

(2) Departementet skal i forskrift kunngjøre vedtak om tiltak etter første ledd.

(3) Departementet kan gi forskrift om opphevelse av innrømmelser eller andre forpliktelser etter WTO-avtalen etter denne paragrafen. Det samme gjelder opphevelse av innrømmelser eller vedtak i tvisteorgan under andre handelsavtaler enn WTO.

Kapittel 14 Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 14-1 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven).

§ 14-2 Endringer i andre lover

Fra det tidspunktet loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

(se eget dokument med utkast til endringer i skattebetalingsloven og merverdiavgiftsloven)